DOPRAVNÝ ÚRAD
TRANSPORT AUTHORITY

POSTUP DOPRAVNÉHO ÚRADU NA VYDANIE OSVEDČENIA O SCHVÁLENÍ VÝROBNEJ ORGANIZÁCIE A VYKONÁVANIE DOHĽADU PODĽA NARIADENIA (EÚ) č. 748/2012

ČÍSLO:	**3/2023**		
ČÍSLO ZÁZNAMU:		**PLATNÉ OD:**	7. marca 2023
ZNAK HODNOTY A LEHOTA ULOŽENIA:	A2	**ČÍSLO VÝTLAČKU:**	1
SPRACOVAL/A: FUNKCIA:	Ing. Igor Jančovič	**DÁTUM:**	
	štátny radca	**PODPIS:**	
SCHVÁLIL/A: FUNKCIA:	Pavol Hudák, MSc.	**DÁTUM:**	
	predseda Dopravného úradu	**PODPIS:**	

OBSAH

Názov		Číslo str.
Titulná strana		1
Obsah		2
1 Skratky a definície		3
1.1	Skratky	3
1.2	Definície	3
2 Úvodné ustanovenia		3
2.1	Účel	3
2.2	Súvisiaca legislatíva	4
2.3	Súvisiace formuláre	5
3 Osvedčenie o schválení výrobnej organizácie		5
3.1	Účel osvedčenia	5
3.2	Žiadosť o úvodné vydanie osvedčenia	5
4 Zásady dohľadu		7
5 Zmeny		8
6 Vedenie záznamov		9
7 Záverečné ustanovenia		10
7.1	Zrušovacie ustanovenia	10
7.2	Nadobudnutie platnosti	10

1 SKRATKY A DEFINÍCIE

1.1 Skratky

Skratka	Anglický ekvivalent	Význam v slovenskom jazyku
AMC	Acceptable Means of Compliance	Prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu
DÚ	Transport Authority	Dopravný úrad
EASA	European Union Aviation Safety Agency	Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva
ED	Executive Director	Výkonný riaditeľ
GM	Guidance Material	Poradenský materiál
POE	Production Organisation Exposition	Popis výrobnej organizácie
SARPs	Standards and Recommended Practices	Štandardy a odporúčania medzinárodných organizácií v oblasti civilného letectva, ktoré Slovenská republika prijala

1.2 Definície

Na účely tohto postupu sa rozumie:

1.2.1 **Časť 21** – požiadavky na osvedčovanie a postupy osvedčovania lietadla a prislúchajúcich výrobkov, súčastí a zariadení a projekčných a výrobných organizácií, ktoré sú stanovené v prílohe I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012.

1.2.2 **Súčasť** – prvok výrobku, ako ho vymedzuje typový návrh.

1.2.3 **Výrobok** – lietadlo, motor alebo vrtuľa.

1.2.4 Za účelom dodržiavania **rodovej rovnosti** a za účelom používania rodovo citlivého jazyka, DÚ pod pomenovaním pracovnej funkcie v mužskom rode rozumie aj pomenovanie pracovnej funkcie v ženskom rode, tým však nie sú dotknuté osoby ženského pohlavia.

2 ÚVODNÉ USTANOVENIA

21.A.1, 21.A.2, 21.A.131, 21.A.134, 21.134A, 21.A.135, 21.A.147, 21.A.148, 21.A.153

2.1 Účel

2.1.1 DÚ vydáva tento Postup pre žiadateľov o úvodné vydanie osvedčenia o schválení výrobnej organizácie podľa uplatniteľných požiadaviek časti 21 (ďalej len „žiadateľ“) a držiteľov tohto osvedčenia (ďalej len „držiteľ“) za účelom spresnenia a zjednotenia postupov týkajúcich sa vydania, zachovania, zmeny, pozastavenia platnosti a zrušenia osvedčenia.

2.1.2 DÚ pri spracovaní Postupu zohľadnil:

a) spoločné technické požiadavky a administratívne postupy z nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012, ktoré stanovuje vykonávacie pravidlá osvedčovania výrobných organizácií,

b) SARPs.

2.2 Súvisiaca legislatíva

2.2.1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 v platnom znení.

2.2.2 Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií v platnom znení (ďalej len „nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012“).

2.2.3 Rozhodnutia ED EASA o prijateľných spôsoboch dosiahnutia súladu a poradenskom materiáli na osvedčovanie letovej spôsobilosti lietadiel a súvisiacich výrobkov, častí lietadiel a zariadení a na osvedčovanie ochrany životného prostredia, ako aj na osvedčovanie projekčných a výrobných organizácií „AMC a GM k časti 21“ v platnom znení.

2.2.4 Rozhodnutie ED EASA o všeobecne prijateľných prostriedkoch zachovania letovej spôsobilosti výrobkov, častí a zariadení „AMC-20“ v platnom znení.

2.2.5 Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

2.2.6 Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2.7 Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

2.2.8 Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

2.2.9 Zákon č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2.10 Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2.11 Zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2.12 Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení neskorších predpisov.

2.3 Súvisiace formuláre

2.3.1 Interné formuláre

a) DÚ/F082-B Záznam z kontroly

b) DÚ/F083-B Monitorovanie štandardu výroby

c) DÚ/F152-B Poverenie na výkon kontrolnej činnosti

d) DÚ/F380-B Zápisnica z rokovania

e) DÚ/F399-B Protokol pre kontrolu systému riadenia výroby

f) DÚ/F400-B Protokol pre kontrolu POE podľa časti 21 podčasť G

2.3.2 Externé formuláre

a) Formulár 4 EASA Schválenie vedúcich pracovníkov

b) Formulár 50 EASA Žiadosť o povolenie na výrobu podľa časti 21 podčasť G

c) Formulár 51 EASA Žiadosť o významné zmeny alebo úpravy rozsahu a podmienok povolenia podľa časti 21 podčasť G

d) Formulár 55 EASA Osvedčenie o schválení výrobnej organizácie

e) Formulár 56 EASA Odporúčacia správa v súlade s časťou 21 podčasť G pre vydanie / zachovanie / zmenu osvedčenia alebo vykonanie významnej zmeny

3 OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ VÝROBNEJ ORGANIZÁCIE

21.A.9, 21.A.131, 21.A.133, 21.A.134, 21.A.135, 21.A.145, 21.A.158, 21.A.159, 21.A.163

3.1 Účel osvedčenia

3.1.1 Organizácia zodpovedná za výrobu výrobkov, súčastí a zariadení musí preukázať svoju spôsobilosť v súlade s príslušnými ustanoveniami časti 21.

3.1.2 Pri úvodnom osvedčovaní má DÚ podľa ustanovenia 21.B.220(a) povinnosť overiť, či žiadateľ spĺňa uplatniteľné požiadavky časti 21.

3.1.3 Vydanie osvedčenia je podmienené preukázaním splnenia požiadaviek na „zdroje“ podľa ustanovenia 21.A.145.

3.2 Žiadosť o úvodné vydanie osvedčenia

3.2.1 Pred výrobou akéhokoľvek výrobku alebo súčasti má organizácia, ktorá má v úmysle preukázať zhodu s príslušnými konštrukčnými údajmi, požiadať DÚ o úvodné vydanie osvedčenia o schválení výrobnej organizácie.

Poznámka 1: Žiadateľ musí spĺňať požiadavky ustanovenia 21.A.133 a príslušného GM.

Poznámka 2: Prípadné otázky je možné zaslať na adresu production@nsat.sk.

3.2.2 Žiadosť o úvodné vydanie osvedčenia má žiadateľ predložiť na vyplnenom formulári 50 EASA, ktorého prílohou majú byť:

a) návrh POE v rozsahu ustanovenia 21.A.143 vrátane informácií podľa príslušných ustanovení časti 21 (napr. 21.A.3A, 21.A.5, 21.A.9, 21.A.139, 21.A.145, 21.A.151, 21.A.158, 21.A.163, 21.A.165, atď.),

b) poverovacie formuláre 4 EASA a príslušné podkladové informácie pre schválenie osôb s príslušným oprávnením podľa ustanovenia 21.A.145(c)(2).

Poznámka: Pri vypĺňaní formulára 50 EASA má žiadateľ postupovať podľa pokynov v AMC 21.B.220(c).

3.2.3 DÚ začne konanie podľa § 55 ods. 1 leteckého zákona v súvislosti s vydaním osvedčenia po zaplatení správneho poplatku žiadateľom.

3.2.4 Úvodné osvedčovanie vykoná DÚ podľa požiadaviek v ustanovení 21.B.220.

Poznámka: DÚ počas vyšetrovania na účely úvodného osvedčovania zvolá aspoň raz stretnutie so zodpovedným manažérom organizácie, aby sa zabezpečilo, že uvedená osoba chápe svoju úlohu a zodpovednosť.

3.2.5 Žiadateľ musí DÚ umožniť prístup a vyšetrovanie v súlade s ustanovením 21.A.9.

3.2.6 DÚ zaznamená všetky zistenia, opatrenia na odstránenie nedostatkov, ako aj odporúčania na vydanie osvedčenia o schválení výrobnej organizácie a písomne ich oznámi žiadateľovi.

3.2.7 Pokiaľ ide o úvodné osvedčovanie, žiadateľ musí všetky zistené prípady nesúladu odstrániť pred vydaním osvedčenia.

3.2.8 DÚ vydá schválenie výrobnej organizácie (formulár 55 EASA) po preukázaní splnenia uplatniteľných požiadaviek časti 21.

Poznámka 1: DÚ vydá osvedčenie na neobmedzený čas a zostáva platné, pokiaľ držiteľ spĺňa podmienky podľa ustanovenia 21.A.159(a).

Poznámka 2: Prvé vydanie POE musí byť schválené DÚ.

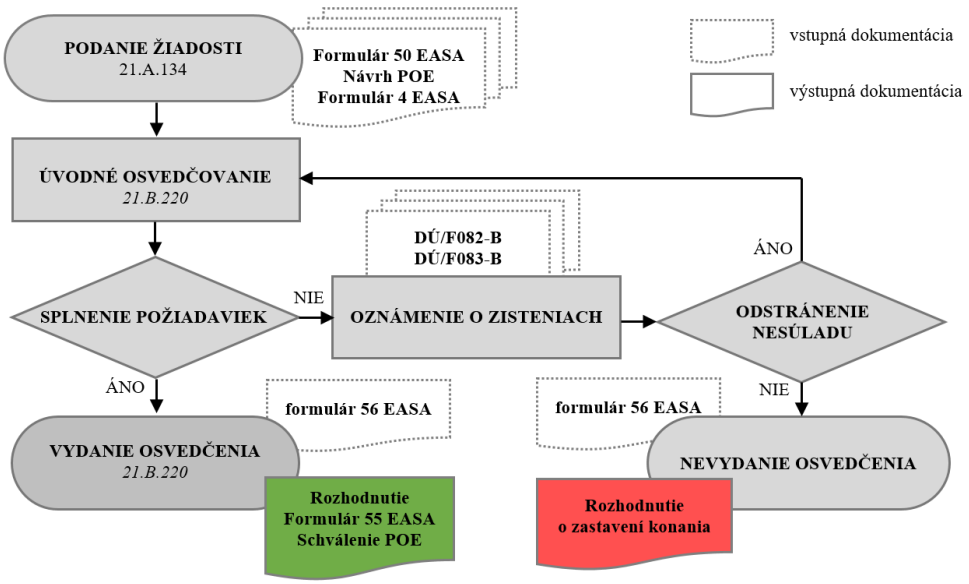

Obr. Proces vydania osvedčenia

4 ZÁSADY DOHĽADU

21.B.221, 21.B.222

4.1 DÚ podľa ustanovenia 21.B.221(a)(2) overuje zachovávanie súladu s uplatniteľnými požiadavkami u organizácií, ktorým udelil osvedčenie.

4.2 Programom dohľadu podľa ustanovenia 21.B.222 DÚ zohľadňuje charakter organizácie, zložitosť činností, výsledky predchádzajúceho osvedčovania a/alebo činností dohľadu, pričom je založený na hodnotení súvisiacich rizík.

4.3 Každý plánovací cyklus dohľadu realizovaný DÚ zahŕňa:

a) hodnotenia, audity a kontroly, v prípade potreby vrátane:
   i) hodnotení systému riadenia a auditov procesov,
   ii) auditov výrobkov na príslušnej vzorke výrobkov, súčastí a zariadení, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti organizácie,
   iii) odberu vzoriek z vykonanej práce, a
   iv) neohlásených kontrol,

b) stretnutia so zodpovedným manažérom, aby sa zabezpečilo, že obe strany budú naďalej informované o všetkých dôležitých otázkach.

4.4 Plánovací cyklus dohľadu po vydaní osvedčenia nesmie presiahnuť 24 mesiacov.

4.5 DÚ môže plánovací cyklus dohľadu predĺžiť na 36 mesiacov, ak počas predchádzajúcich 24 mesiacov:

a) organizácia preukázala účinné rozpoznávanie ohrození bezpečnosti letectva a riadenie súvisiacich rizík,

b) organizácia sústavne preukazuje súlad s ustanoveniami 21.A.147 a 21.A.148 a všetky zmeny systému riadenia výroby má plne pod kontrolou,

c) neboli vydané žiadne zistenia úrovne 1,

d) organizácia všetky nápravné opatrenia vykonala v časovom období, ktoré schválil alebo predĺžil DÚ, ako sa vymedzuje v ustanovení 21.B.225.

4.6 DÚ môže plánovací cyklus dohľadu ďalej predĺžiť najviac na 48 mesiacov, ak organizácia splnila podmienky stanovené v bode 4.5 tohto postupu a DÚ schválil organizácii systém priebežného podávania hlásení o bezpečnostnej úrovni a súlade s príslušnými požiadavkami.

4.7 V prípade preukázania zníženia bezpečnostnej úrovne organizácie, môže DÚ plánovací cyklus dohľadu skrátiť.

4.8 Organizácia má DÚ umožniť prístup a vyšetrovanie v súlade s ustanovením 21.A.9.

4.9 DÚ poskytuje dotknutým organizáciám výsledky z auditu/kontroly.

4.10 Pri vydávaní úrovní zistení (jedna alebo dva) a odsúhlasovaní nápravných opatrení DÚ postupuje v súlade s príslušnými bodmi ustanovenia 21.B.225.

4.11 Po prijatí oznámenia o zisteniach podľa bodu 4.10 tohto postupu musí držiteľ:

a) určiť hlavnú príčinu(-y) nesúladu a faktor(-y), ktorý(é) prispel(i) k nesúladu,

b) stanoviť plán nápravných opatrení,

c) preukázať zavedenie nápravných opatrení.

Poznámka 1: Držiteľ má pri určovaní hlavnej príčiny nesúladu náležite zohľadniť GM1 21.A.125B(a)/21.A.158(a).

Poznámka 2: Držiteľ má pri stanovení plánu nápravných opatrení náležite zohľadniť AMC1 21.A.125B(a)(3)/21.A.158(a)(3).

4.12 Opatrenia uvedené v bode 4.11 tohto postupu musí organizácia vykonať v lehote stanovenej DÚ.

Poznámka: Ak držiteľ nepredloží prijateľný plán nápravných opatrení k zisteniu úrovne 2, ani nevykoná nápravné opatrenie v lehote prijatej alebo predĺženej DÚ, hodnotenie zistenia DÚ zvýši na úroveň 1 a podnikne kroky uvedené v ustanovení 21.B.225(d)(1).

4.13 DÚ môže v súlade s ustanovením 21.B.225(e) k prípadom, ktoré si nevyžadujú zistenia úrovne 1 alebo úrovne 2, vydať pripomienky:

a) za každý prvok, ktorého výkonnosť bola zhodnotená ako neúčinná, alebo

b) ak sa zistí, že určitý prvok má potenciál spôsobiť nesúlad podľa ustanovenia 21.B.222(b) alebo 21.B.222(c), alebo

c) ak sú návrhy alebo zlepšenia zaujímavé pre celkovú úroveň bezpečnosti organizácie.

Poznámka: DÚ pripomienky vydané podľa tohto bodu oznámi písomne organizácii a zaznamená vo vedenej riadenej dokumentácii.

4.14 Na pripomienky uvedené v bode 4.13 tohto postupu má organizácia náležite prihliadať a zaznamenať rozhodnutia prijaté v tejto súvislosti.

Poznámka: Organizácia má po prijatí oznámenia o pripomienkach náležite zohľadniť AMC1 21.A.125B(c)/21.A.158(c).

5 ZMENY

21.A.147, 21.A.148, 21.A.153

5.1 Po vydaní osvedčenia o schválení výrobnej organizácie, každú zmenu v systéme riadenia výroby, ktorá je podstatná z hľadiska preukázania zhody alebo z hľadiska letovej spôsobilosti a vlastností výrobku, súčasti alebo zariadenia, má DÚ schváliť pred jej vykonaním.

Poznámka: Výrobná organizácia má predložiť DÚ žiadosť o schválenie podstatnej zmeny v dostatočnom predstihu pred jej zavedením, ktorou má preukázať, že naďalej bude zachovávať súlad s časťou 21.

5.2 Žiadosť o podstatnú zmenu systému riadenia výroby alebo zmenu/doplnenie rozsahu alebo podmienok povolenia má držiteľ predložiť DÚ na vyplnenom formulári 51 EASA.

Poznámka 1: Organizácia má pri predkladaní žiadosti dodržať postupy uvedené vo svojom POE podľa ustanovenia 21.A.143(a)(9) a náležite zohľadniť príslušné AMC a GM.

Poznámka 2: Pri vypĺňaní formulára 51 EASA má žiadateľ postupovať podľa pokynov v AMC1 21.A.147.

Poznámka 3: V prípade, že držiteľ si nie je istý klasifikáciou zmeny, DÚ odporúča zaslať otázku na adresu production@nsat.sk.

Poznámka 4: Prílohou žiadosti o zmenu alebo doplnenie menovaných osôb majú byť poverovacie formuláre 4 EASA a príslušné podkladové informácie.

5.3 Podmienkou pre začatie konania DÚ v prípade zmeny rozsahu a podmienok povolenia podľa § 45 ods. 3 leteckého zákona je zaplatenie správneho poplatku žiadateľom.

5.4 DÚ pred vydaním osvedčenia overí, či organizácia spĺňa príslušné požiadavky časti 21.

Poznámka: DÚ v prípade vyšetrovania podľa GM2 21.B.220(c) vyhotoví súhrnnú správu o výsledkoch vyšetrovania (formulár 56 EASA).

5.5 Organizácia má DÚ umožniť prístup a vyšetrovanie v súlade s ustanovením 21.A.9.

5.6 Ak sa DÚ presvedčí, že organizácia spĺňa príslušné požiadavky, zmenu schváli.

Poznámka: Ak by organizácia zaviedla podstatnú zmenu systému riadenia výroby bez toho, aby ju DÚ schválil, ten má podľa ustanovenia 21.B.240(d) zvážiť potrebu pozastaviť platnosť osvedčenia organizácie, obmedziť ho alebo zrušiť.

5.7 Držiteľ má podľa ustanovenia 21.A.143(c) zmeniť POE podľa potreby tak, aby obsahoval aktualizované popisné údaje a kópie revidovaných dvojstrán poskytnúť DÚ.

5.8 V prípade nepodstatných zmien má organizácia dodržať postupy uvedené vo svojom POE podľa ustanovenia 21.A.143(a)(10).

5.9 DÚ zahrnie preskúmanie zmien podľa bodu 5.7 tohto postupu a monitoruje ich prostredníctvom ďalšieho dohľadu v súlade so zásadami v ustanovení 21.B.221.

Poznámka: Ak DÚ zistí pri preskúmaní nepodstatných zmien akýkoľvek nesúlad, oznámi to organizácii, požiada o ďalšie zmeny a koná v súlade s ustanovením 21.B.225.

6 VEDENIE ZÁZNAMOV

21.A.5, 21.B.55

6.1 Pri výrobe výrobku, súčasti alebo zariadenia má žiadateľ/držiteľ podľa ustanovenia 21.A.5(b) zaznamenávať podrobnosti o výrobnom procese relevantné pre ich zhodu s príslušnými projektovými údajmi vrátane požiadaviek na partnerov, dodávateľov a subdodávateľov.

6.2 Pri dokumentácii súvisiacej s vydaním letového povolenia a schválenia letových podmienok má žiadateľ/držiteľ plniť požiadavky ustanovenia 21.A.5(c).

6.3 Záznamy o spôsobilosti, kvalifikácii a oprávnení osôb/zamestnancov má žiadateľ/držiteľ uchovávať v súlade s ustanoveniami 21.A.5(d) a (e).

6.4 Záznamy podľa bodov 6.1, 6.2 a 6.3 tohto postupu má žiadateľ/držiteľ sprístupniť DÚ na vyžiadanie.

6.5 DÚ v súlade s ustanovením 21.B.55(a)(4) a podľa interných postupov vedie záznamy osvedčovania a zachovávania dohľadu, a uchováva ich najmenej 5 rokov.

6.6 Žiadateľ/držiteľ má DÚ zasielať formálnu korešpondenciu vyhotovenú v:

a) elektronickej forme prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy,

b) papierovej forme prostredníctvom poštového podniku, kuriéra alebo priniesť na podateľňu DÚ.

Poznámka: Komunikácia prostredníctvom e-mailu je určená výhradne na neformálne účely.

7 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

7.1 Zrušovacie ustanovenie

7.1.1 Týmto sa ruší Postup DÚ č. 11/2021 na vydanie povolenia na výrobu a vykonávanie ďalšieho dohľadu podľa časti 21 podčasť G.

7.2 Nadobudnutie platnosti

7.2.1 Tento postup nadobúda platnosť dňom uvedeným na titulnej strane.